

Spis treści

Wstęp	9
-----------------	---

Rozdział 1. Społeczeństwo

1.1. Od pedagogiki środowiska ku pedagogice społeczeństwa obezwładnionego instytucją państwową. To jest nasz kraj – to jesteśmy my – społeczeństwo polskie (<i>Jerzy Modrzewski</i>)	15
1.2. Z(dez)integrowanie społeczeństwa – istota zjawiska i problemu w kontekście strukturalno-funkcjonalnej koncepcji teoretycznej (<i>Jerzy Modrzewski</i>)	27
1.3. Makrostruktury społeczne w przedmiocie zainteresowania pedagogicznego (<i>Jerzy Modrzewski</i>)	45
1.4. Socjologia a pedagogika rodziny – dyscyplinarne aspekty przedmiotu, ich poznawcze i praktyczne konsekwencje (<i>Jerzy Modrzewski</i>)	57
1.4.1. Rodzinność jako fenomen życia społecznego i przedmiot zainteresowania poznawczego	57
1.4.2. Specyfika socjologicznych zainteresowań rodziną	69
1.4.3. Pedagogika jako nauka wspierająca i „naprawiająca” nieudolną rodzinność	75
1.5. Socjologiczny obraz rodziny i życia rodzinnego (<i>Jerzy Modrzewski</i>)	87
1.6. Rodzina w przedmiocie zainteresowań nauki pedagogicznej (<i>Jerzy Modrzewski</i>)	97
1.7. Podmiotowa kompetencja społeczna szansą uczestnictwa jednostki w strukturze społecznej (<i>Jerzy Modrzewski</i>)	107

Rozdział 2. Odniesienia środowiskowe

2.1. Wiejskość vs miejskość – istota wartości siedlisk ludzkich (<i>Jerzy Modrzewski</i>)	135
2.2. Kondycja i destrukcja funkcji socjalizacyjnej wiejskich społeczności lokalnych (<i>Agata Matysiak-Błaszczyk, Jerzy Modrzewski</i>)	145
2.2.1. Uwagi wprowadzające	145
2.2.2. Fenomen wiejskiej społeczności lokalnej jako przedmiot ingerencji pedagogicznej (pedagogizacji)	146
2.2.3. Współczesne wiejskie społeczności lokalne	150
2.2.4. Socjalizacyjna kondycja i destrukcja społeczności wiejskich	153
2.2.5. Zakończenie	159

2.3. Zachowania ryzykowne młodzieży mieszkającej na obszarach wiejskich (<i>Agata Matysiak-Błaszczyk</i>)	161
2.4. Streetworking jako metoda outreach wykorzystywana w organizowaniu i przekształcaniu środowisk lokalnych – na przykładzie działalności poznańskich pedagogów ulicy (<i>Agata Matysiak-Błaszczyk</i>)	171
2.4.1. Uwagi wprowadzające	171
2.4.2. Dzieci ulicy – przegląd wybranych definicji i typologii	173
2.4.3. Uwarunkowania stawania się dzieckiem ulicy	180
2.4.4. Dzieci na poznańskich ulicach	182
2.4.5. Animacja społeczna prowadzona przez poznańskich streetworkerów	185
2.5. (Poza)pedagogiczne formy aktywizacji społeczności i zbiorowości terytorialnych (<i>Jerzy Modrzewski</i>)	191

Rozdział 3. Socjalizacja w rodzinnych i pozarodzinnych grupach i kategoriach osób społecznych (standard i zaburzenie)

3.1. Pedagogika społeczna w trosce o kształtowanie osób społecznych (<i>Agata Matysiak-Błaszczyk</i>)	205
3.1.1. Wprowadzenie	205
3.1.2. Uspołecznianie jednostek	208
3.1.3. Mechanizmy socjalizacji	213
3.1.4. Zakończenie	217
3.2. Społeczny wymiar dzieciństwa (<i>Jerzy Modrzewski</i>)	219
3.3. Młodzież w przestrzeni życia społecznego (<i>Jerzy Modrzewski</i>)	229
3.4. Socjalizacja w grupach rówieśniczych (<i>Agata Matysiak-Błaszczyk</i>)	239
3.4.1. Wstęp	239
3.4.2. Socjalizacja jako proces i mechanizm uspołeczniania jednostki	240
3.4.3. Socjalizacja rówieśnicza	243
3.4.4. Wpływ grupy rówieśniczej na jednostkę	245
3.4.5. Zakończenie	247
3.5. Dziewczęta w procesie socjalizacji zagrożonej dysocjacją (<i>Agata Matysiak-Błaszczyk</i>)	249
3.5.1. Uwagi wprowadzające	249
3.5.2. Fazowość (etapowość) procesu socjalizacji	251
3.5.3. Proces socjalizacji dziewcząt	253
3.5.4. Trudności dorastających dziewcząt	255
3.5.5. Prewencja aberracji procesu socjalizacji	259
3.6. Aktywizacja społeczna młodzieży uczęszczającej do ośrodków kuratorskich (<i>Agata Matysiak-Błaszczyk</i>)	261
3.6.1. Tytułem wstępu	261
3.6.2. Działalność ośrodków kuratorskich	261
3.6.3. Funkcje i zadania ośrodków kuratorskich	264
3.6.4. Rekomendacje dla praktyki funkcjonowania ośrodków kuratorskich	269
3.6.5. Zakończenie	270

3.7. Macierzyństwo w izolacji – dylematy, kontrowersje, wyzwania (<i>Agata Matysiak-Błaszczuk</i>)	273
3.7.1. Uwagi wprowadzające	273
3.7.2. Geneza polskiej praktyki przywieźlennych Domów Matki i Dziecka	274
3.7.3. Pierwotne doświadczenia socjalizacyjne w warunkach więziennych – blaski dzieciństwa i macierzyństwa w izolacji	278
3.7.4. Kontrowersyjne piętno pierwotnych doświadczeń socjalizacyjnych dzieci skazanych kobiet-matek	280
3.7.5. Wyzwania dla praktyki przywieźlennych Domów Matki i Dziecka	287
3.7.6. Wnioski końcowe	288
3.8. Obraz macierzyństwa uwięzionych kobiet a ich wczesnosocjalizacyjne doświadczenia życia rodzinnego (<i>Agata Matysiak-Błaszczuk</i>)	291
3.8.1. Wprowadzenie	291
3.8.2. Więzienie jako przedmiot i środowisko realizacji projektu badawczego (nota metodologiczna)	292
3.8.3. Macierzyństwo w izolacji – podmiotowe i przedmiotowe doświadczenia osadzonych w zakładzie karnym matek	294
3.8.4. Doświadczenie aktywnego macierzyństwa w narracjach kobiet pozbawionych wolności	297
3.8.5. Wczesne rodzinne doświadczenia socjalizacyjne matek pozbawionych wolności	300
3.9. Trudy macierzyństwa uchodźczyń z Ukrainy (<i>Agata Matysiak-Błaszczuk</i>)	305
3.9.1. Wprowadzenie	305
3.9.2. Portret demograficzny ukraińskich matek uchodźczyń i ich dzieci	308
3.9.3. Trudy rodzin czasowo niepełnych	310
3.9.4. Problemy mieszkaniowe ukraińskich matek	311
3.9.5. Trudna sytuacja uchodźczyń z Ukrainy na polskim rynku pracy	312
3.9.6. Problemy opieki zdrowotnej ukraińskich uchodźczyń i ich dzieci	313
3.9.7. Problemy edukacyjne dzieci z Ukrainy	313
3.9.8. Handel ludźmi, dyskryminacja, przemoc seksualna wobec kobiet z Ukrainy	315
3.9.9. Trauma wojenna ukraińskich uchodźczyń i ich dzieci	316
3.9.10. Zakończenie	317
Zakończenie	319
Bibliografia	323
Spis ilustracji	367